

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny

Nr. 127

Częstochowa, czwartek 30 maja 1946 r.

Rok II.

Jak się odbędzie głosowanie ludowe

Na X sesji Krajowej Rady Narodowej zapadła 27 kwietnia b. r. uchwała o głosowaniu ludowym i 28 kwietnia b. r. ustawa o przeprowadzeniu głosowania ludowego.

Jest to wydarzenie, które po raz pierwszy ma miejsce w dziejach Polski; cały naród wypowie się bezpośrednio w powszechnym głosowaniu o najbardziej istotnych i żywotnych sprawach jakimi są: reforma rolna i unarodowienie przemysłu oraz w kwestii ustrojowej, tyżającej się zniesienia hamującej wszelki postęp drugiej Izby w parlamencie, wreszcie w sprawie generalnej linii politycznej Rządu Jedności Narodowej, który kroczyć po drodze wytyczonej przez Manifest Lipcowy PKWN zmierzając do utrwalenia granic Państwa Polskiego na Odrze, Nisie i Bałtyku.

Krótko myśląc to streścił prezydent KRN w przemówieniu swoim: „obywatele nasze go kraju odpowiedzcie jasno i wyraźnie na trzy zasadnicze pytania, których treść i znaczenie sprowadza się w gruncie rzeczy do tego: czy droga, obrana przez Krajową Radę Narodową, P. K. W. N. i Rząd Jedności Narodowej zgodna jest z wolą Narodu, czy też Naród drogą tę odrzuca... Jednakże lud pracujący Polski niewątpliwie zrozumie olbrzymią wagę historyczną tego aktu, jakim jest głosowanie ludowe i da temu dobitny wyraz w wielkim masowym pochodzie do urn 30 czerwca”.

Wymieniona na wstępie ustawa z dnia 27 kwietnia zawiera tylko sześć artykułów. Zawiera jednak nader istotne stwierdzenia i postanowienia. Mówi ona, że Narodowi daje się możliwość „bezpośredniego wypowiedzenia się w sprawie zasad przyszłej Konstytucji oraz w sprawie dotychczas przemiał społeczno-gospodarczych i politycznych, jakim „nielegalny” podstały błąd narodowego”.

Dlatego w tak zmienionej sytuacji kraju naszego społeczeństwo ma wypowiedzieć się, 1) czy należy znieść Senat i przekazać radzenie państwem jednolitościowemu parlamentowi, 2) czy w przyszłej Konstytucji mają być przyjęte za fundament postanowienia reformy rolnej i unarodowienia kluczowych gałęzi przemysłu przy jednoczesnym zagwarantowaniu praw inicjatywy prywatnej wreszcie 3) czy Naród jest zdania, że losy jego zależą od utrwalenia granic na długim wybrzeżu Bałtyku, Odrze i Nisie.

Ta sama ustawa zapowiada, że „osobna ustawa określi przepisy o przeprowadzeniu głosowania ludowego”.

Taka rolę spełnia właśnie druga ustawa z 28 kwietnia 1946, która na wstępie nawiązuje do ustawy z dnia 27 kwietnia 1946, stwierdzając, że celem jej jest ustalenie sposobu przeprowadzenia głosowania ludowego, wyznaczona na dzień 30 czerwca 1946. Z tego wynika, że ustawa o referendum ludowym jest ustawą jednorazową i po 30 czerwca 1946 traci swoją moc po zakończeniu czynności technicznych, związanych z przeprowadzeniem głosowania. W myśl etwionej ustawy z dnia 28 kwietnia 1946 prawo głosowania ma każdy obywatel polski, bez różnicy płeć, który kończy 21 lat, w dniu głosowania. Dlatego zadaniem zarządu miejskiego, który ma sporządzić listy uprawnionych do głosowania jest bacznie, by na liście głosujących znalazł się każdy, kto dopiero 30 czerwca kończy 21 lat choćby wieku tego nie osiągnął w dniu sporządzania spisu.

Natomiast prawa głosu nie mają ci wszyscy, którzy są ubezwłasnowolnieni, lub skazani są prawomocnym wyrokiem na karę pozbawienia wolności przez sąd ewentualnie przez Komisję Specjalną do walki z nadużyciami i szkodnictwem gospodarczym.

Dla technicznego przeprowadzenia głosowania cały kraj dzieli się na okręgi i obwodowe głosowania. Okręgami są województwa; powiaty zaś dzieli się na obwody nie większe niż 3000 mieszkańców.

Dla przeprowadzenia głosowania ludowego ustawa przewiduje powołanie specjalnego aparatu wykonawczego. Na czele tego aparatu stoi Generalny Komisarz głosowania ludowego.

Generalny Komisarz i jego zastępcę powołani są przez Prezydium Krajowej Rady Narodowej. Jemu to podlegają okręgowe i obwodowe komisje głosowania, których członkowie powoływani są przez wo-

jewódzkie, powiatowe, względnie miejskie rady narodowe.

Wspominaliśmy już o tym, kto jest do głosowania uprawniony. Dodać tylko należy, że podstawa umieszczenia na liście jest jeszcze fakt zamieszkiwania w dniu ogłoszenia ustawy w tym obwodzie, w którym dana osoba została wciągnięta do spisu.

Co się zaś tyczy repatriantów i przesiedleńców, to na ich żądanie należy ich wciągnąć do dodatkowego spisu uprawnionych do głosowania w tym obwodzie, w którym zamieszkali nie później, niż 40-go dnia po dniu ogłoszenia ustawy.

Od chwili ostatecznego ustalenia spisu do dnia przesłania go przewodniczącym

obwodowych komisji, społeczeństwo ma prawo wglądu, kontrolowania spisów i wnoszenia reklamacji. Tak więc do dnia 30. maja zarządy miejskie i gminne muszą sporządzić spisy osób, uprawnionych do głosowania, a rady narodowe mają obowiązek do dnia 1 czerwca ogłosić za pomocą plakatów o podziale miasta lub powiatu na obwody głosowania. Natomiast od 3 czerwca do 9 czerwca włącznie w biurze obwodowej komisji wyłożone być winny przez 5 godzin dziennie spisy osób uprawnionych do głosowania. W okresie czasu przeznaczonym na przeglądanie spisów można pisemnie lub ustnie składać reklamacje z dwóch powodów: 1) z powodu pominięcia osoby uprawnionej, lub 2) wcia-

gnięcia do spisu osoby nieuprawnionej do głosowania. Reklamacje załatwione być powinny niezwłocznie. Samo głosowanie odbędzie się w sposób tajny. Trwać będzie od godz. 9 do 21. Każda osoba uprawniona do głosowania głosuje osobicie, tylko ułomni mogą korzystać z pomocy osoby zaufanej.

Głosuje się na urzędowych kartkach z białego papieru, opatrzonych pieczęcią okręgowej komisji głosowania.

Karta do głosowania zawiera pytania, podlegające głosowaniu i wolne miejsce na odpowiedź. Miejsce to należy wypełnić przy każdym pytaniu wyrazem „tak”, lub zastąpić wyraz ten krzyżykiem. Zamiast odpowiedzi negatywnej „nie” można również użyć kreski. Karta w ogóle niewypelniona oznacza, że głosujący odpowiedział „tak” na wszystkie trzy pytania. Podobnie jak to się dzieje w wypadku głosowania zabroniona jest wszelka agitacja zarówno wewnątrz lokalu głosowania, jak i na zewnątrz w promieniu 100 metrów od lokalu. Do obliczenia głosów obwodowa komisja przystępuje natychmiast po zamknięciu głosowania. Za nieważne uznane będą karty wrzucone do urny bez koperty lub w kopercie nieurzędowej, karty nie opatrzone w pieczęć komisji i karty wypełnione niezgodnie ze sposobem ustalonym przez ustawę. Jeżeli w kopercie będzie kilka kart — uznaje się za ważną tylko jedną kartę. Odnosi się to do wypadków, gdy wszystkie karty będą wypełnione jednakowo, jeśli zaś różnie, będą wszystkie uznane za nieważne.

Ustalenie wyniku głosowania okręgowa komisja przeprowadzi w trzecim dniu po ogłoszeniu. Następnie sporządzi zestawienie liczbowe, które zawierać będzie ilość uprawnionych do głosowania, liczbę głosów ważnych, liczbę głosów nieważnych i odpowiedzi ważnych zawierających słowo „tak” wreszcie ilość kart ze słowem „nie”.

Oficjalny wynik głosowania opublikowany będzie 12 lipca 1946 roku w „Monitorze Polskim”, a „Lud pracujący Polski niewątpliwie zrozumie olbrzymią wagę historyczną na aktu głosowania ludowego i da temu dobitny wyraz w wielkim masowym pochodzie do urn 30 czerwca”.

Załącznik do ustawy z dnia 28 kwietnia 1946 r. o przeprowadzeniu głosowania ludowego (poz. 165)

Karta do głosowania ludowego

- a) czy jesteś za zniesieniem Senatu?
- b) czy chcesz utrwalenia w przyszłej Konstytucji ustroju gospodarczego, zaprowadzonego przez reformę rolną i unarodowienie podstawowych gałęzi gospodarki krajowej, z zachowaniem ustawowych uprawnień inicjatywy prywatnej?
- c) czy chcesz utrwalenia zachodnich granic Państwa Polskiego na Bałtyku, Odrze i Nisie Łużyckiej?

Pouczenie dla głosujących

Pod każdym pytaniem napisz odpowiedź „tak” lub „nie”. Zamiast wyrazu „tak” możesz postawić krzyżyk lub krzyżyki. Zamiast wyrazu „nie” możesz postawić kreskę. Kartę włóż do koperty i oddaj przewodniczącemu komisji

miejsce pieczęci

Komuniści najsilniejszą partią czeska

LONDYN (PAP). — Korespondent agencji Reutersa podkreślił rozmiar zwycięstwa, osiągniętego w Czechosłowacji przez komunistów. Partia komunistyczna zdobyła w niedzielnych wyborach Pragę, utrzymując partię narodowo-socjalistyczną prezydenta Beneša. W miastach przemysłowych w Pilźnie, Kladnie, Morawskiej Ostrawie komuniści uzyskali przeszło 50% głosów. Również w Sudetach zdobyli większość głosów komunistów. W Karłowicach np. otrzymała partia komunistyczna dwa razy więcej głosów, aniżeli partia narodowych socjalistów.

PRAGA (PAP). — Według nieoficjalnych doniesień z całego państwa wyniki niedzielnych wyborów parlamentarnych w Czechosłowacji są następujące:

W Czechosłowacji i na Morawach oraz na Śląsku komuniści uzyskali 2.265.638 głosów, narodowi socjaliści 1.298.307 głosów, a partia ludowa 1.110.320 głosów. Partia socjal-demokratyczna 833.771. W ten spo-

sób partia komunistyczna jest najsilniejszą siłą stronnictwem, skupiającym około 40% wszystkich wyborców. Znamiennym jest, że komuniści zwyciężyli zdecydowanie m. in. w samej Pradze, gdzie dotychczas największą popularnością cieszyli się narodowi socjaliści.

W Słowacji na czoło wysunęła się partia demokratyczna, uzyskując 883.275 głosów, podczas gdy na komunistów padło 490.275 głosów. Na partię wolności 67.375 i na partię pracy 49.983 głosów.

W nowym parlamencie Czechosłowacji partia komunistyczna będzie dysponowała największą ilością mandatów. Bezpodstawnie okazały się obawy, że t. zw. białe kartki wyborcze mogą zmienić całkowicie wyniki wyborów. Do urn wyborczych złożono za ledwie znikomy odsetek takich kartek. — Frekwencja wyborcza wynosiła przeszło 90%. Przebieg wyborów był spokojny. Do incydentów doszło jedynie w miejscowości Śląska Ostrawa w 18-tym okręgu wybor-

czym, gdzie jeden z głosujących wrzucił do urny zapaloną kopertę.

Po raz pierwszy w wyborach obecnych wzięło udział wojsko, korzystając z prawa wyborów i wybieralności.

Przyjazd Mołotowa do Warszawy

WARSZAWA (A Z tel. od wł. koresp.). — Według pogłosek, pochodzących z Moskwy w niedługim czasie przybędzie do Warszawy Wicepremier i Minister Spraw Zagranicznych ZSRR Mołotow. Jest to jeszcze jeden dowód przyjaźni jaką darzą demokratyczną Polskę narody Związku Radzieckiego.

Ratyfikacja umowy kulturalnej no'sko - jugosłowiańskiej

BELGRAD (PAP). — Skupstyna Ludowej Federacyjnej republiki jugosłowiańskiej ratyfikowała polsko-jugosłowiańską umowę kulturalną. Z tej okazji odbyła się manifestacja na cześć Polski i przyjaźni polsko-jugosłowiańskiej. Umowa przewiduje m. in. że gdy tylko warunki na to pozwolą, utworzony będzie jugosłowiańsko-polski instytut naukowy dla badania życia kulturalnego i artystycznego obu krajów. Poza tym utworzona zostanie jugosłowiańsko-polska misja mieszana, której organami będą podkomisje z siedzibą w Belgradzie i Warszawie. W skład podkomisji wejdą przedstawiciele ministerstw zagranicznych oświaty, kultury i sztuki, informacji i propagandy oraz ambasadorowie jugosłowiański w Warszawie i polski w Belgradzie. Komisja będzie popierać wymiane wydawnictw prac naukowych oraz ułatwiać pracę uczonych i studentów obu krajów.

Marsz. Tito w Moskwie

MOSKWA (PAP). — W dniu 27 maja przybyła do Moskwy jugosłowiańska delegacja rządowa z premierem Jugosławii marszałkiem Tito na czele. Przybyłych powitał na lotnisku minister spraw zagranicznych ZSRR Mołotow, jego zastępca Dołanow i inni wysocy dostojnicy radziecki, oraz przedstawiciele państw obcych akredytowani przy rządzie radzieckim, w tym również ambasador R. P. w Moskwie prof. Henryk Raabe.

Marszałek Tito wygłosił na lotnisku krótkie przemówienie, w którym przekazał podziękowania rządowi i narodowi radzieckiemu od narodu i rządu jugosłowiańskiego,

podkreślając znaczenie przyjaźni i współpracy między obydwojma narodami.

MARSZAŁEK TITO U GENERALISSIMUSA STALINA

MOSKWA (PAP). — W dzień przyjazdu do Moskwy jugosłowiańskiej delegacji rządowej członkowie tej delegacji na czele z premierem Tito, ministrem spraw wewnętrznych Rankowiczem i szefem sztabu generalnego Popowiczem przyjęci zostali przez generalissimusa Stalina i ministra Mołotowa. Na przyjęciu obecny był również ambasador Jugosławii w Moskwie i ambasador radziecki w Belgradzie.

Repertuar Teatrów Miejskich

Sala duża
„Powrót do grzechu” St. Kiedrzyńskiego
z Tadeuszem Kotwicą
i grupą pracującą inteligencji
Dziś, we środę 29 b. m. o godz. 19-iej komedia w 3 aktach Stefana Kiedrzyńskiego p. t. „Powrót do grzechu”.

Sala kameralna
„Powrót” („Kazimierz i Anna”) J. Mayens.
Dziś, we środę 29 b. m. i codziennie o godz. 19-iej sztuka Józefa Mayensa p. t. „Powrót” (Kazimierz i Anna).

Zapisy do Szkoły Ćwiczeń

Dyrekcja Państwowego Liceum Pedagogicznego go zawiadamia, że od dnia 28 maja r. b. odbywać się będą zapisy na rok szkolny 1946/47...
Zapisy przyjmują kancelaria szkolna w godz. od 12 do 14-tej.

Wiosenna zabawa harcerska

Koło Przyjaciół Harcerzy przy I. Drużynie im. Tadeusza Kościuszki w Częstochowie urządza wiosenną zabawę taneczną, która odbędzie się 30 maja r. b. o godz. 16-iej przy wdzięcznych tonach wspaniałej orkiestry

zajazowej w komnatach Liceum i Gimnazjum im. H. Sienkiewicza. Bufet na miejscu obficie zaopatrzonej po cenach umiarkowanych.

Wystawa robót w Państw. Szkołach Zaw. Żeńskich w Częstochowie

W sobotę, niedziela i poniedziałek tj. 1, 2, 3 czerwca od godz. 9 do 19 otwarta będzie wystawa robót uczennic gimnazjum krawieckiego, gimnazjum dziewiarskiego i szkoły gospodarczej.

Zapisy do sekcji pływackiej CKS-u

Młodzież, zarówno początkująca, jak i zaawansowana, która pragnie uprawiać sport pływacki, może się zapisać do sekcji pływackiej CKS-u, gdzie otrzyma fachowe szkolenie pod kierunkiem odpowiedzialnych instruktorów.

CKS przegrał w Lublinie

W ub. niedzielę kombinowana drużyna CKS-u z Krzywkiem w ataku i 5-ma rezerwowymi przegrała w Lublinie z tamt. LKS-em 2:3.

Dobre wyniki pływaków egipskich

Kair (PAP) — Na mistrzostwach pływackich Egiptu osiągnięto szereg doskonałych wyników, które pozwalają przypuszczać, że na najbliższej O'Impiadzie zawodnicy egipscy będą groźni dla O'Impiadzie zawodnicy europejskich. Na 100 najlepszych pływaków europejskich. Na 100 najlepszych klasycznym Kondyl osiągnął czas 1:10,1; na 100 m. stylem dowolnym Taha-el Gamael osiągnął czas 69,7 sek; 100 m. stylem dowolnym przepłynął Omar Ghar w 1:11,1.

Wycieczka kolarska Męskiej Szkoły Doksztalającej Zawodowej

Kilkanaście wycieczek do Złotego Potoka i Olszyny, z dalszych Sosnowiec, Katowice, Kraków i w roku 1938 wspaniała wycieczka rowerami nad polskie morze do Gdyni — oto w dużym skrócie sukcesy kolarskie uczniów Męskiej Szkoły Doksztalającej Zawodowej.

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

Okręgowa Komisja Głosowania Ludowego na Województwo Kieleckie
OKOŁNIKI
Do Wszystkich Obywateli Przewodniczących Powiatowych i Miejskich Rad Narodowych.

OGŁOSZENIE

Zarząd Miejski Wydział Aprobacyjny i Handlu w Częstochowie przypomina, iż z dniem 8 czerwca 1946 r. upływa ostateczny termin wykupienia kart zapasowych na miesiąc czerwca r. b.

ZAWIADOMIENIE

W związku z zarządzeniem Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach Nr. Apr. VII Op. Ch. 1/246 z dnia 15.VI.46 r. należy składować w terminie od 31 maja do 3 czerwca 1946 r. wykazy zapotrzebowania węgla na okres zimowy 1946/47.

POSADY

Potrzebna panielka umiejąca szyć. II Aleja 26, m. 5. PAP 4484

ZGUBY

Zgubiono kartę rozpoznawczą i papiery rentowna na nazwisko Stępińska Zofia. PAP 4468

Stefan Miśkiewicz HURTOWNIA MANUFAKTURY

Częstochowa, ul. Piłsudskiego 3, tel. 13-52. POLECAMY NOWOCISŁ MANUFAKTURY

ANIELI

Do Anieli
Dnia 31 maja o godz. 8 rano w kościele N.M. Panny odprawione zostało nabożeństwo żałobne, jako w dniu Imienin naszej ukochanej Matki.

POTRZEBNY

saras buchalter(ka) na stało lub godzinę. Oferty PAP pod Nr 3534. PAP 4454

KUPNO

Ołów twardy i kompozycja, również sztywne ezonki drukarskie kupuje, Rakowski Leon, św. Barbary 17. PAP 4418

SPRZEDAŻ

Sprzedam lokal przemysłowy oraz pięć tarasów z motorem 20 KM. II Aleja 16, m. 12 od godz. 1-3-iej. PAP 4390

ROZNE

Odstąpię pokój z kuchnią i wygodami. Oferty PAP pod Nr 3584

Odlewnia żeliwa

MARIAN CHŁOND
Częstochowa, Przechodnie 12, tel. 12-23.
Wykonuje wszelkie odlewy żeliwne szybko i solidnie. PAP 4880

POTRZEBNY

saras buchalter(ka) na stało lub godzinę. Oferty PAP pod Nr 3534. PAP 4454

PAŃSTWOWA CENTRALA HANDLOWA

Oddział /R w Częstochowie
BIURO SPRZEDAŻY ul. Kościuszki 28
tel. Dyr. 17-38. Handl. 17-44, magazyny 10-73.
Punkt zaopatrzenia Kupców detalistów w towary: cukier, sól, zapafki, groch, kasza, kawa, soki, wina, ciasteczki, kostki bulionów, makarony, proszki do prania, pasta do obuwia, konserwy rybne i mięsne.

Co za wspaniała cera...
Jest to wynik należytej pielęgnacji skóry... ANIDA

Drukarnia Państwowa Nr. 1.

Częstochowa, Aleja N. M. Panny 52.
Wykonuje wszelkiego rodzaju druki po cenach umiarkowanych i terminowo

SKLEP KOMISOWY CENTROKOMIS

Dom Przekąsły od ul. Wilsons 2
Przyjmujemy do sprzedaży i sprzedajemy maszyny, ubrania i inne artykuły odciożowe, krawcylskie, jedwabie itp.
Dobre źródło sprzedaży i kupne!

SPRZEDAŻ

Wiertarka (bormaszyna) sownoczną do 30 mm wiertnika kupuje. Wiadomość Pl. Daszyńskiego 2, Skład rowerów, tel. 21-21. PAP 4500

ROZNE

Wierzę, że w dobrym stanie do sprzedania, ul. Piotrkowska 12, m. 8. PAP 4474

ZAMIANIWA

Zamieniam dwa mieszkanie z wygodami na jedno. Oferty do PAP pod Nr 3534. PAP 4478